

၁၉၆၁ ခုနှစ်၊ ပြစ်မှုကျူးလွန်တတ်သူများ ခြေချုပ်နှင့် ခံဝန်အက်ဥပဒေ။

(၁၉၆၁ ခုနှစ်၊ အက်ဥပဒေအမှတ် ၁၂။)

(၁၉၆၁ ခုနှစ်၊ မတ်လ ၂၇ ရက်)

အောက်ပါအတိုင်း အက်ဥပဒေအဖြစ် ပြဋ္ဌာန်းလိုက်သည်။

၁။ (၁) ဤအက်ဥပဒေကို ၁၉၆၁ ခုနှစ်၊ ပြစ်မှုကျူးလွန်တတ်သူများ ခြေချုပ်နှင့် ခံဝန်အက်ဥပဒေအမည် ဟုခေါ်တွင်စေရမည်။

(၂) နိုင်ငံတော်သမ္မတသည် ဤအက်ဥပဒေတစ်ခုလုံးကိုသော်လည်းကောင်း၊ ဤအက်ဥပဒေ၏ အစိတ်အပိုင်းကိုသော်လည်း၊ အမိန့်ကြော်ငြာစာဖြင့် ရုပ်သိမ်းနိုင်သည်။

၂။ (၁) ဤအက်ဥပဒေအရ ချမှတ်သည့် ခြေချုပ်အမိန့်ဖြင့် -

ခြေချုပ် အမိန့်။

(က) တစ်ဦးတစ်ယောက်သောသူကို၊ အမိန့်တွင် သတ်မှတ်ထားသည့် နယ်မြေ အတွင်း၌သာ သွားလာနေထိုင်ရမည်ဟု ခြေချုပ်ထား နိုင်သည်။ သို့တည်းမဟုတ်

(ခ) တစ်ဦးတစ်ယောက်သောသူအား၊ အမိန့်တွင် သတ်မှတ်ထားသည့် အချိန်၊ နေရာ၊ နည်းလမ်းများအတိုင်း၊ ကိုယ်တိုင်လာရောက် တိုင်ကြားရန် ဆင့်ဆိုနိုင်သည်။ သို့တည်းမဟုတ်

(ဂ) ထိုသူအား အပိုဒ် (က)အရ ခြေချုပ်ခြင်းနှင့် အပိုဒ်(ခ)အရ ဆင့်ဆိုခြင်းနှစ်ရပ်လုံး ပြုနိုင်သည်။

(၂) ဤအက်ဥပဒေအရ ချမှတ်သည့် ခံဝန်အမိန့်ဖြင့် - ကောင်းစွာကျင့်ကြံ နေထိုင်ရန် အနည်းဆုံး ခံဝန်သူနှစ်ယောက်ဖြင့် ခံဝန်ချုပ်-ချုပ်ဆိုစေ နိုင်သည်။

၃။ မည်သည့် ရဲဌာန ကြီးကြပ်အုပ်ချုပ်သူအရာရှိမဆို ရာဇဝတ်တရားသူကြီးထံမှ အမိန့်မရဘဲနှင့် အမိန့်မရဘဲနှင့်လည်းကောင်း၊ ဝါရမ်းမရှိဘဲနှင့်လည်းကောင်း၊ အောက်ပါတို့ကို ဖမ်းဆီးနိုင်သည်။

ပြစ်မှုကျူးလွန်တတ်သူများကိုဖမ်းဆီးခြင်း။

(က) လုယက်လေ့ရှိသူဟုသော်လည်းကောင်း၊ အိမ်ဖောက်ထွင်းလေ့ရှိသူဟုသော်လည်းကောင်း၊ ခိုးဝှက်လေ့ရှိသူဟုသော်လည်းကောင်း၊ သတင်း ကျော်စောသူ။

(ခ) သူခိုး၊ သို့မဟုတ် လုယက်သူ၊ သို့မဟုတ် ဓားပြများကို ကာကွယ် စောင့်ရှောက် ပေးလေ့ရှိသူ၊ ၎င်းတို့ကို လက်သင့်ခံလေ့ရှိသူ၊ သို့တည်းမဟုတ် ခိုးရာပါပစ္စည်းဖြစ်ကြောင်း သိလျက်နှင့် ခိုးရာပါပစ္စည်း လက်ခံလေ့ရှိသူ၊ သို့တည်းမဟုတ် ၎င်းတို့ ကို ဝှက်သိမ်းရာတွင် သော်လည်းကောင်းထုခွဲရောင်းချရာတွင်သော်လည်းကောင်း ကူညီလေ့ရှိသူ။

(ဂ) လူခိုးမှု၊ သွေးဆောင်ဆွဲခေါ်မှု၊ လူပြန်ပေးဆွဲမှု၊ ခြောက်လှန့်တောင်း ယူမှု၊ လိမ်လည် မှု၊ အကျိုးဖျက်စီးမှုများ ကျူးလွန်လေ့ရှိသူ၊ သို့တည်း မဟုတ် ထိုသို့ကျူးလွန်ရန် အားထုတ် လေ့ရှိသူ၊ ထိုသို့ ကျူးလွန်ရာ၌ အားပေးကူညီလေ့ရှိသူ။

- (ဃ) မီးရထားလမ်းများ၊ လမ်းများ၊ သို့တည်းမဟုတ် တံတားများကိုဖျက်ဆီး ဖောက်ခွဲလေ့ရှိသူ သို့တည်းမဟုတ် ဖျက်ဆီးဖောက်ခွဲရာတွင် ကူညီလေ့ ရှိသူ။
- (င) လက်နက်ဥပဒေနှင့် ဆန့်ကျင်လျက် လက်နက်ခဲယမ်းမီးကျောက်များ လုပ်ဆောင်လေ့ရှိသူ၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုသို့ လက်နက်ခဲယမ်း မီးကျောက်များကို စုဆောင်းလေ့ရှိသူ၊ သို့တည်းမဟုတ် ရောင်းဝယ် ဖောက်ကားလေ့ရှိသူ။
- (စ) ငြိမ်ဝပ်ပိပြားမှုပျက်ပြားစေရေး ဖြစ်ပေါ်စေသည့် ပြစ်မှုကို ကျူးလွန် လေ့ရှိသူ၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုသို့ ကျူးလွန်ရန် အားထုတ်လေ့ရှိသူ၊ ထိုသို့ ကျူးလွန်ရာ၌ အားပေး ကူညီလေ့ရှိသူ။

၄။ အဖမ်းခံရသူကို ၂၄နာရီထက် ပို၍ချုပ်မထားခြင်း ။

- (၁) ပုဒ်မ ၃ အရ ဖမ်းဆီးခံရသူများကို ရာဇဝတ်တရားသူကြီးက ချမှတ်သော အမိန့် မရှိလျှင်အဖမ်းခံရသူကို ၂၄ နာရီထက် ပို၍မချုပ်ထားရ။
- (၂) အဆိုပါသူများကို ၂၄နာရီထက် ကျော်လွန်ပြီး ၁၅ရက် ထက် မပိုစေသော ရက်အပိုင်း အခြားအတွက် ချုပ်ထားခွင့်ကို ရာဇဝတ်တရား သူကြီး တစ်ဦးဦးက အမိန့်ချမှတ်ခွင့် ပြုနိုင်သည်။
- (၃) မည်သည့် ရဲဌာန ကြီးကြပ်အုပ်ချုပ်သူအရာရှိမဆို ပုဒ်မ ၃အရ ဖမ်းဆီးခံရသူအား၊ ဤအက်ဥပဒေအရ၊ အရေးယူရန် တရားရုံး၊ သို့တည်းမဟုတ် ရာဇဝတ်တရားသူကြီး တစ်ဦးဦးထံသို့ အစီရင်ခံစာနှင့် တကွ တင်ပို့ရမည်။
- (၄) ပုဒ်မ ၃အရ ဖမ်းဆီးခံရသူ တစ်ဦးတစ်ယောက်ကို မည်သည့် ရဲအရာရှိမျှ ကိုယ် တိုင်ခံဝန်ချုပ်နှင့်ဖြစ်စေ၊ အာမခံနှင့်ဖြစ်စေ လွှတ်ခွင့်မရှိစေရ။
- (၅) (က) ဖမ်းဆီးခံရသူကို ပုဒ်မခွဲ(၂)အရ ဆက်လက်ချုပ်ထားခွင့် တောင်းခံ သည့် အခါ ရာဇဝတ်တရားသူကြီးသည် ဆက်လက်ချုပ်ထားရန် လုံလောက်သော အကြောင်း မရှိဟု ယူဆလျှင်၊ ထိုကဲ့သို့ ယူဆသည့် အကြောင်းများ ကို ရေးမှတ်ပြီး ထိုသူအား အာမခံနှင့် လွှတ်ထား နိုင်သည်။
(ခ) ဖမ်းဆီးခံရသူသည် မိန်းမဖြစ်လျှင် သို့တည်းမဟုတ် မကျန်းမာ သူဖြစ်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် အားအင်ချိနဲ့သူဖြစ်လျှင် အမှုစစ်ဆေး ဆဲတွင် ၎င်း အပေါ် တရားဥပဒေအရ အရေးယူနေဆဲအတွင်း၌ ကောင်းမွန်စွာ ကျင့် ကြံနေထိုင်ရေး အတွက် လုံလောက်သော ခံဝန်ချုပ်ဖြင့် လွှတ်ထားခွင့်ရှိ သည်။

၅။ ကောင်းမွန်စွာကျင့်ကြံနေထိုင်ရေးအတွက် ပြစ်မှုကျူးလွန်လေ့ရှိသူများကို ခြေချုပ် ထားရှိရန် သို့တည်းမဟုတ် ခံဝန်ချုပ်ဆိုရေး။

- (၁) ခရိုင်ရာဇဝတ်တရားသူကြီးက သော်လည်းကောင်း၊ နယ်ပိုင်ရာဇဝတ် တရားသူကြီးက သော်လည်းကောင်း၊ ဤကိစ္စအလို့ငှာ နိုင်ငံတော်သမ္မတက အထူးအာဏာ အပ်နှင်း ထားသော ပထမရာဇဝတ် တရားသူကြီး ကသော် လည်းကောင်း၊ မိမိစီရင်ပိုင်ခွင့် အာဏာရှိသည့် ဒေသန္တရနယ်နိမိတ်အတွင်း ၌ ရှိသောသူသည်-

- (က) လူယက်လေ့ရှိသူ၊ အိမ်ဖောက်ထွင်းလေ့ရှိသူ၊ ခိုးဝှက်လေ့ရှိသူ တစ်ဦးဦးဖြစ်သည် ဟူ၍ သော်လည်းကောင်း၊
- (ခ) သူခိုး၊ သို့တည်းမဟုတ် လူယက်သူ၊ သို့တည်းမဟုတ် ဓားပြများကို ကာကွယ်စောင့်ရှောက် ပေးလေ့ရှိသူ၊ ၎င်းတို့ကို လက်သင့်ခံလေ့ရှိသူ၊ ခိုးရာပါပစ္စည်းဖြစ်ကြောင်း သိလျက်နှင့် ခိုးရာပါပစ္စည်းလက်ခံလေ့ရှိသူ၊ သို့တည်းမဟုတ် ၎င်းတို့ကို ထုခွဲရောင်းချရာတွင်၊ သို့တည်း မဟုတ် ဝှက်သိမ်းရာတွင် ကူညီလေ့ရှိသူဖြစ်သည်ဟူ၍သော်လည်းကောင်း၊
- (ဂ) လူခိုးမှု၊ သွေးဆောင်ဆွဲခေါ်မှု၊ လူပြန်ပေးဆွဲမှု၊ ခြောက်လှန့်တောင်းယူမှု၊ လိမ်လည်မှု၊ အကျိုးဖျက်ဆီးမှုများ ကျူးလွန်လေ့ရှိသူ၊ ထိုသို့ ကျူးလွန်ရန် အားထုတ်လေ့ရှိသူ၊ ထိုသို့ကျူးလွန်ရာ၌ အားပေးကူညီလေ့ရှိသူဟူ၍ သော်လည်းကောင်း၊
- (ဃ) မီးရထားလမ်းများ၊ လမ်းများ၊ သို့တည်းမဟုတ် တံတားများကို ဖျက်ဆီး ဖောက်ခွဲလေ့ရှိသူ၊ သို့တည်းမဟုတ် ဖျက်ဆီးဖောက်ခွဲရန် ကူညီလေ့ရှိသူဟူ၍ သော်လည်းကောင်း၊
- (င) လက်နက်အက်ဥပဒေနှင့် ဆန့်ကျင်လျက်၊ လက်နက်ခဲယမ်း မီးကျောက်များ၊ လုပ်ဆောင် လေ့ရှိသူ၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုကဲ့သို့လက်နက်ခဲယမ်း မီးကျောက် များကို စုဆောင်းလေ့ ရှိသူ၊ သို့တည်းမဟုတ် ရောင်းဝယ်ဖောက်ကားလေ့ရှိသူ ဟူ၍သော် လည်းကောင်း၊
- (စ) ငြိမ်ဝပ်ပိပြားမှု ပျက်ပြားစေရေး ဖြစ်ပေါ်စေသည့်ပြစ်မှုကို ကျူးလွန် လေ့ရှိသူ၊ ထိုသို့ကျူး လွန်ရန် အားထုတ်လေ့ရှိသူ၊ ထိုသို့ ကျူးလွန်ရာ၌ အားပေးကူညီလေ့ ရှိသူဟူ၍ သော် လည်းကောင်း၊
- (ဆ) ခြေချုပ်ဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ ခံဝန်ချုပ်ဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ မထားရှိဘဲ လွတ်လပ်စွာ နေထိုင်ခွင့်ပြုလျှင် ရပ်ရွာနေလူတစ်စုအား ဘေးဖြစ်စေလောက် အောင် အန္တရာယ်ပြုမည်ဟု စိုးရိမ်ရသူ၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုကဲ့သို့ လွတ်လပ်စွာ နေထိုင်ခွင့်ပြုလျှင် တစ်နည်းနည်းဆိုးသွမ်းရမ်းကားမည်ဟု ရပ်ရွာနေ လူတစ်စုက ထိတ်လန့်ကြောက်ရွံ့ နေရသူဟူ၍သော်လည်းကောင်း၊ သတင်း ရလျှင် အဆိုပါ ရာဇဝတ်တရားသူကြီးသည် မိမိကသတ်မှတ် သင့်တော်သည်ဟု ထင်မြင်သည့် သုံး နှစ်ထက်မပိုသောကာလ အတွင်း ထိုသူကောင်းမွန်စွာ ကျင့်ကြံနေထိုင်ရေး အတွက် ခံဝန်သူ နှင့် ခံဝန်ချုပ်ကို ချုပ်စေဟူသော အမိန့်မထုတ်သင့်ကြောင်း အကြောင်းပြထုချေရန် ဆင့်ဆိုနိုင်သည့်ပြင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုသို့ဆင့်ဆိုမည့် အစားသော်လည်းကောင်း၊ သို့ဆင့်ဆိုမည့် အပြင် သော်လည်းကောင်း၊ ထိုသူ့ အပေါ်တွင် မိမိသင့်သည်ဟု ထင်မြင်သည့်အတိုင်းသုံးနှစ် ထက်မပိုသော ကာလ အပိုင်း အခြားအတွက် ခြေချုပ်အမိန့်ကို မည်သည့်အကြောင်းကြောင့် မချမှတ် သင့်ကြောင်းအကြောင်းပြထုချေရန်လည်း ထိုသူအားဆင့်ဆို နိုင်သည်။

(၂) တွဲဖက်ဆောင်ရွက်သည်။ မှုခင်းကိစ္စများနှင့်အမှုတွဲ။
ရာဇဝတ်တရားသူကြီးသည် တစ်ဦးတစ်ယောက်သောသူအား ကောင်းမွန်စွာ ကျင့်ကြံ
နေထိုင်ရေးအတွက် ခံဝန်ချုပ်ချုပ်ဆိုစေဟူသော အမိန့်ကိုမည်သည့် အကြောင်းကြောင့်
မချမှတ်သင့်ကြောင်း၊ အကြောင်းပြထုချေရန် ဆင့်ဆိုနိုင် သည့်အပြင် ထိုသူ့အပေါ်တွင်
ခြေချုပ် အမိန့်ကိုလည်း မည်သည့် အကြောင်းကြောင့်မချမှတ်သင့်ကြောင်း၊ အကြောင်းပြ
ထုချေရန် ထိုသူအား ဆင့်ဆိုလျှင် ခြေချုပ်အမိန့်နှင့် စပ်လျဉ်းသည့် မှုခင်းကိစ္စကို
ခံဝန်ချုပ်ချုပ်ဆိုရန် မှုခင်းကိစ္စနှင့် တွဲဖက်ဆောင်ရွက်၍ အမှုတွဲတစ်ခု တည်းတွင်
ရေးမှတ်နိုင်သည်။

၆။ ချမှတ်ရမည့်အမိန့် ။

ရာဇဝတ်တရားသူကြီးသည် ပုဒ်မ ၅အရ၊ ဆောင်ရွက်နေစဉ် တစ်ဦး တစ်ယောက်သော
သူ့အပေါ်တွင် ခြေချုပ်အမိန့်ကို မည်သည့်အကြောင်းကြောင့် မချမှတ် သင့်ကြောင်း၊ သို့တည်းမဟုတ်
ထိုသူအား ကောင်းမွန်စွာ ကျင့်ကြံနေထိုင်ရေးအတွက် ခံဝန်ချုပ် ချုပ်ဆို စေဟူသော အမိန့်ကို
မည်သည့်အကြောင်းကြောင့် မချမှတ် သင့်ကြောင်း အကြောင်းပြ ထုချေရမည်ဖြစ်ကြောင်း ထိုသူအား
ဆင့်ဆိုရန်လို အပ်သည်ဟု ထင်မြင်ယူဆလျှင်၊ အဆိုပါရာဇဝတ်တရားသူကြီးသည် မိမိရရှိသော
သတင်း၏လိုရင်းအချက်၊ ခြေချုပ်ရမည့်ကာလ အပိုင်းအခြား၊ သို့တည်းမဟုတ် ခံဝန်ချုပ်ဆိုရသည့်
ငွေအရေအတွက်နှင့် ထိုခံဝန်အတည် ဖြစ်မည့်ကာလ အပိုင်းအခြား တို့ကိုလည်းကောင်း၊ ခံဝန်သူလိုလျှင်
ခံဝန်သူဦးရေ ခံဝန်သူ၏ စာရိတ္တနှင့် အမျိုးအစား တို့ကိုလည်းကောင်း၊ ဖော်ပြလျက် အမိန့်
ရေးသားချမှတ်ရမည်။

၇။ တရားရုံး၌ရှိနေသောသူနှင့်ပက်သက်၍လိုက်နာရမည့်နည်းလမ်း။

အဆိုပါအမိန့်ချမှတ်ခြင်းခံရသူသည် တရားရုံးတွင် ရှိနေပါက၊ အဆိုပါအမိန့်ကို ထိုသူအား
ဖတ်ပြရမည်။ သို့တည်းမဟုတ် ထိုသူက အလိုရှိလျှင် ထိုအမိန့်ပါ လိုရင်းအချက်ကို ထိုသူအား
ရှင်းလင်းပြောပြရမည်။

၈။ တရားရုံး၌မရှိသောသူနှင့်ပက်သက်၍လိုက်နာရမည့်နည်းလမ်း ။

ပုဒ်မ ၅အရ အရေးယူဆောင်ရွက်သော တရားရုံး၊ သို့တည်းမဟုတ် ရာဇဝတ် တရားသူကြီး
သည်တရားရုံးသို့ မိမိသတင်းရရှိသောသူအား ဖမ်းရန်ဝါရမ်းကိုထုတ် ရမည်။ သို့တည်းမ ဟုတ်
ထိုသူအချုပ်နှင့် ရှိနေလျှင်၊ ထိုသူအား တရားရုံးသို့တင်ပို့ရန် ချုပ်ထားသူ အရာရှိအား ညွှန်ကြားသော
ဝါရမ်းကို ထုတ်ရမည်။

၉။ ဝါရမ်းနှင့်အတူပါရှိရမည့်ပုဒ်မ ၆ အရထုတ်ဆင့်သည့်အမိန့်စာမိတ္တူ ။

(၁) ပုဒ်မ ၈ အရ ထုတ်ဆင့်သော ဝါရမ်းနှင့်အတူ ပုဒ်မ ၆အရ ရေးသားချမှတ်သော အမိန့်စာ
မိတ္တူကို ဝါရမ်းအတည်ပြုသော အရာရှိက အဆိုပါ ဝါရမ်းအရ အဖမ်းခံရသော
သူအားပေးအပ်ရမည်။

(၂) ယင်းသို့အဖမ်းခံရသူအား ချုပ်ထားရမည်။

ခြွင်းချက်။ ။ သို့ရာတွင် အဖမ်းခံရသူသည် မိန်းမဖြစ်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် မကျန်းမာသူဖြစ် လျှင်၊
သို့တည်းမဟုတ် အင်အားချိန့်သူဖြစ်လျှင်၊ အကြောင်း အချက်များကို ရေးမှတ်ပြီးလျှင် ပုဒ်မ ၆ အရ

ချမှတ်မည့်အမိန့်တွင် ဖော်ပြထားသည့် ကောင်းမွန်စွာ ကျင့်ကြံနေထိုင်ရေးခံဝန်ချုပ်ကိုချုပ်ဆိုစေပြီး၊ ထိုသူအား စုံစမ်းမှုပြီးသည့် တိုင်အောင် လွတ်ထားရမည်။

၁၀။ သတင်းမှန်မမှန်စုံစမ်းခြင်း ။

- (၁) ပုဒ်မ ၆အရချမှတ်သော အမိန့်ကို၊ တရားရုံး၌ ရှိနေသူအား ပုဒ်မ ၇ အရ ဖတ်ပြခြင်း၊ ရှင်းလင်းပြောပြခြင်း တစ်ခုခုပြုပြီးသောအခါ၌၊ သို့တည်း မဟုတ်ရာဇဝတ် တရားသူကြီးရှေ့သို့၊ ပုဒ်မ၈အရ ထုတ်ဆင့်သော ဝါရမ်းကို အတည်ပြုလျက် တစ်ဦးတစ်ယောက်သောသူအား ခေါ်ဆောင်လာသော အခါ၌၊ရာဇဝတ်တရားသူကြီးသည် အရေးယူဆောင်ရွက်ခဲ့သည့် သတင်း မှန်မမှန်ကို ဆက်လက်စုံစမ်းရမည့်အပြင်၊ လိုအပ်သည်ဟု ထင်မြင်သော နောက်ထပ် သက်သေခံကို ဆက်လက်ရယူရမည်။
- (၂) ကောင်းစွာကျင့်ကြံနေထိုင်ရေးအတွက် ခံဝန်တောင်းဆိုသော အမိန့် ဖြစ်သည့် ကိစ္စတွင် ဝါရမ်းမှုများ၌ ကြားနာစစ်ဆေးခြင်းနှင့် သက်သေခံ ရေးမှတ်ခြင်းတို့အတွက် ပြဋ္ဌာန်းထားသော နည်းလမ်း အတိုင်း အဆိုပါ စုံစမ်းမှု ပြုနိုင်သမျှ ပြုရမည်။ သို့ရာတွင် ဤကိစ္စ၌မူကား စွဲချက်တင်ရန်မလို။
- (၃) ပုဒ်မခွဲ(၁)အရ စုံစမ်းမှုမပြီးပြတ်သေးမီ ကာလအတွင်းတွင် သက်ဆိုင်သူ အား စုံစမ်းမှု ပြီးသည့်တိုင်အောင် ချုပ်ထားရမည်။

ခြွင်းချက်။ ။ သို့ရာတွင် မိန်းမ၊ သို့တည်းမဟုတ် မကျန်းမာသူ၊ သို့တည်းမဟုတ် အားအင်ချိနဲ့သူအား၊ ပုဒ်မ ၆ပါ ကောင်းမွန်စွာ ကျင့်ကြံနေထိုင်ရေးအတွက် ခံဝန်ချုပ်ချုပ်စေပြီး လွတ်ထားနိုင်သည်။

- (၄) တစ်ဦးတစ်ယောက်သော သူသည် ပြစ်မှုကျူးလွန်လေ့ရှိ သူဖြစ်သည် ဟူသောအချက် ကို၊ သို့တည်းမဟုတ် ခံဝန်မရှိဘဲ လွတ်လပ်စွာ နေခွင့်ပြုလျှင်၊ ရပ်သူရပ်သားများကို ဘေးဖြစ်စေအောင် ဆိုးသွမ်း ရမ်းကား၍ အန္တရာယ်ပြုတတ်သူဖြစ်သည်ဟူသောအချက်ကို ယေဘုယျ အားဖြင့် ကျော်စောသတင်းရှိကြောင်း သက်သေခံဖြင့် ဤပုဒ်မအလိုငှာ ထင်ရှားစေနိုင်သည်။
- (၅) စုံစမ်းလျက်ရှိသော အမှုတွင် လူနှစ်ဦးဖြစ်စေ၊ ထိုထက်ပို၍ဖြစ်စေ၊ ပူးပေါင်း ပါရှိလျှင်၊ ရာဇဝတ်တရားသူကြီးသည် တရားနည်းလမ်း ကျသည်ဟု ထင်မြင်သည့်အတိုင်း၊ တွဲ၍သော် လည်းကောင်း၊ ခွဲ၍သော် လည်းကောင်း စုံစမ်းမှုကို ပြုနိုင်သည်။

၁၁။ ခြေချုပ်အမိန့်ချမှတ်ခြင်း ။

အထက်တွင်ဆိုခဲ့သည့်အတိုင်း၊ ရာဇဝတ်တရားသူကြီးက တစ်ဦးတစ်ယောက်သော သူနှင့် စပ်လျဉ်း၍ စုံစမ်းစစ်ဆေးမှု ပြုလုပ်ပြီးနောက် ထိုသူအပေါ်တွင် ခြေချုပ်အမိန့် ကိုချမှတ် သင့်သည်ဟု ယူဆလျှင် ရာဇဝတ်တရားသူကြီးသည် ထိုသို့ယူဆသည့်အတိုင်း အမိန့်ချမှတ် ရမည်။

ခြွင်းချက်။ ။ သို့ရာတွင်-

- (က) ရာဇဝတ်တရားသူကြီးသည် ပုဒ်မ၁၂အရ၊ တစ်ဦးတစ်ယောက်သောသူ အပေါ် တွင် ကောင်းမွန်စွာ ကျင့်ကြံနေထိုင်ရေးအတွက် ခံဝန်ချုပ်ချုပ် စေဟူသောအမိန့် ချမှတ်ခံ့လျှင် ထိုသူအပေါ်တွင် ခြေချုပ်အမိန့်ကို ချမှတ်ခြင်း မပြုစေရ။

- (ခ) ရာဇဝတ်တရားသူကြီးသည် မိမိချမှတ်သောအမိန့်တွင်၊ ထိုသူအား မည်သည့် နယ်မြေအတွင်း ဦးသာ သွားလာနေထိုင်ရမည်ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ ကိုယ်တိုင်လာရောက်တိုင်ကြားရမည်ဟူ၍ သော်လည်းကောင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် မည်သည့်နယ်မြေအတွင်းတွင်သာ သွားလာနေထိုင်ရမည့်အပြင်၊ ကိုယ်တိုင်လည်း လာရောက်တိုင်ကြားရမည်ဟူ၍ သော်လည်းကောင်း၊ ဖော်ပြရမည်။ ထိုအမိန့်သည် ဤအက်ဥပဒေအရ နိုင်ငံတော် သမ္မတက ပြုသည့်နည်းဥပဒေ တစ်ရပ်ရပ်နှင့် အညီဖြစ်စေရမည့်အပြင်၊ မည်သည့်နယ်မြေတွင် မည်သို့သော ခြေချုပ်မျိုးဖြင့် ထားသည်ကို လည်းကောင်း၊ မည်သည့်နေရာနှင့်အချိန်တွင် မည်သည့်နည်းလမ်းဖြင့် လာရောက်တိုင်ကြားရမည်ကိုလည်းကောင်း၊ အကြောင်းအားလျော်စွာ သီးခြားဖော်ပြရမည်။ ထို့ပြင်-
- (ဂ) မည်သည့်ခြေချုပ်အမိန့်မျှ ပုဒ်မ ၆ အရ ချမှတ်သည့်အမိန့်တွင်၊ သီးခြား ဖော်ပြထားသော ကာလအပိုင်းအခြားအတွက်ထက်မပိုစေရ။

၁၂။ ခံဝန်ပေးရန်အမိန့် ။

ထိုသို့ စုံစမ်းမှုပြုရာတွင် ကောင်းစွာ ကျင့်ကြံနေထိုင်ရေးအတွက်၊ အကြောင်း အားလျော်စွာ စုံစမ်းခြင်းခံရသူအား ခံဝန်သူများနှင့် ခံဝန်ချုပ်ချုပ်ဆိုရန်လိုအပ်ကြောင်း သက်သေထင်ရှားလျှင်၊ အဆိုပါ ရာဇဝတ်တရားသူကြီးသည် သက်သေ ထင်ရှားသည့် အလျောက် အမိန့်ချမှတ်ရမည်။

ခြွင်းချက်။ သို့ရာတွင် -

- ပထမ။ ပုဒ်မ ၆ အရ ချမှတ်သောအမိန့်တွင် သတ်မှတ်ထားသည့် ခံဝန် သဘောနှင့်ကွဲလွဲသော ၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုအမိန့်တွင် သတ်မှတ် ထားသည့် ငွေထက်ပိုသော၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုအမိန့် တွင် သတ်မှတ်ထားသည့် ကာလအပိုင်း အခြားထက်ပိုသော ခံဝန်ကို ပေးစေဟု မည်သူ့ကိုမျှ အမိန့် ချမှတ်ခြင်းမပြုရ။
- ဒုတိယ။ အမှု၏အကြောင်းခြင်းရာကို ကျနစွာထောက်ထားလျက် ခံဝန်ငွေကို သတ်မှတ်ရမည်။ ထိုသို့ သတ်မှတ်သောငွေသည် မများလွန်းစေရ။
- တတိယ။ ခံဝန်သူများသည် ခံဝန်ချုပ်ပါကိစ္စများ အလို့ငှာ သင့်တော်သူများ ဖြစ်ရမည်။

ရှင်းလင်းချက်။ ။ “သင့်တော်သူ” ဆိုသည်မှာ ၊ အကျင့်စာရိတ္တကောင်းမွန်၍ ၊ ခံဝန်ချုပ်ကို ဖောက်ဖျက်ပါက ဒဏ်ငွေပေးဆောင်နိုင်သည့်အခြေအနေရှိသည့်အပြင်၊ မိမိတာဝန်ယူထားသည့် သူ၏ သွားလာမှုကို သို့တည်းမဟုတ် အပြုအမူကို ကြီးကြပ်နိုင်စွမ်းလည်း ရှိသူကို ဆိုလိုသည်။

၁၃။ သတင်းပေးခြင်းခံရသူကိုအရေးမယူကြောင်းအမိန့်ချမှတ်ခြင်း

အထက်ပါပုဒ်မများနှင့်အညီ စုံစမ်းစစ်ဆေးပြီးနောက်၊ ရာဇဝတ်တရားသူကြီးက ခြေချုပ်အမိန့် ချမှတ်ရန်မလိုဟုယူဆလျှင် ရာဇဝတ်တရားသူကြီးသည် ထိုကဲ့သို့ အမိန့်ချမှတ်ရန် မလိုကြောင်းကို အမှုတွဲတွင် ရေးမှတ်ရမည်။ အကယ်၍ ကောင်းမွန်စွာ ကျင့်ကြံနေထိုင်ရေးအတွက် ခံဝန်ချုပ် ချုပ်စေဟူသော အမိန့်မချမှတ်လျှင်၊ ထိုသူအား စုံစမ်းစစ်ဆေးရန်အတွက် သက်သက် ချုပ်ထားပါက ရာဇဝတ် တရားသူကြီးက ထိုသူကိုအချုပ်မှလွတ်ရမည်။ ထိုသူမှာအချုပ်နှင့်မရှိပါမူ ရာဇဝတ်တရားသူကြီးက အရေးမယူ ကြောင်း အမိန့်ချမှတ် နိုင်သည်။

၁၄။ ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်ခြင်းခံရသောပြစ်မှုကျူးလွန်သူအပေါ်ချမှတ်သည့်ခြေချုပ်အမိန့်။

(၁) မည်သူမဆို ရာဇသတ်ကြီးပုဒ်မ ၂၁၅ အရ ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ထိုက်သော ပြစ်မှုဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ ထိုရာဇသတ်ကြီးအခန်း ၁၂ ၊ သို့တည်း မဟုတ် အခန်း ၁၆ ရှိပုဒ်မ ၃၆၄ မှ ၃၆၈ ထိ ပုဒ်မ တစ်ခုအရ၊ သို့တည်းမဟုတ် အခန်း ၁၇ အရ၊ သုံးနှစ်ထိဖြစ်စေ၊ ထိုထက်ပို၍ဖြစ်စေ၊ ထောင်ဒဏ်တစ်မျိုးမျိုး ချမှတ်ထိုက်သော ပြစ်မှုဖြင့် သော်လည်းကောင်း၊ ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံအတွင်းရှိ တရားရုံး၏ ပြစ်မှုထင်ရှား စီရင်ခြင်း ခံရသူကို ခြေချုပ်အမိန့် ချမှတ်သင့်သည်ဟု ထင်မြင်လျှင်၊ ထိုသို့ စီရင်ချမှတ်သည့် ပြစ်ဒဏ်ခံပြီးသည့်နေ့ရက်မှစ၍ သုံးနှစ်ထက် မပိုသော ကာလအပိုင်းအခြားအတွက် ထိုသူအပေါ်တွင် ခြေချုပ်အမိန့် ချမှတ် နိုင်သည်။ ထို့ပြင် ၁၉၄၅ ခုနှစ်၊ ရဲအက်ဥပဒေပုဒ်မ ၃၅ အရဖြစ်စေ၊ ပုဒ်မ ၃၆ အရဖြစ်စေ၊ ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်ခြင်းခံရခဲ့ပြီးနောက်၊ နောက်တစ်ဖန် ၁၉၄၅ ခုနှစ် ရဲအက်ဥပဒေပုဒ်မ ၃၅ အရဖြစ်စေ ၊ ပုဒ်မ ၃၆ အရဖြစ်စေ၊ ပြစ်မှုထင်ရှား စီရင်ခြင်းခံရပြန်လျှင် တရားရုံးသည် သို့တည်းမဟုတ် ရာဇဝတ်တရားသူကြီးသည် ၁၉၄၅ ခုနှစ်၊ ရဲအက်ဥပဒေပုဒ်မ ၃၇ အရအရေးယူမည့်အစား၊ ခြေချုပ်အမိန့်ချမှတ် သင့်သည် ဟုထင်မြင်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ရန်ကုန်မြို့၊ ရဲအက်ဥပဒေပုဒ်မ ၃၀ အရဖြစ်စေ၊ ပုဒ်မ ၃၁ အရဖြစ်စေ ပြစ်မှုထင်ရှား စီရင်ခြင်းခံရပြီးနောက်၊ နောက်တဖန်ရန်ကုန်မြို့၊ ရဲအက်ဥပဒေပုဒ်မ ၃၀ အရဖြစ်စေ၊ ပုဒ်မ ၃၁ အရဖြစ်စေ ပြစ်မှုထင်ရှား စီရင်ခြင်းခံရ ပြန်လျှင် တရားရုံးသည် သို့တည်းမဟုတ် ရာဇဝတ်တရားသူကြီးသည် ထိုသူ အပေါ်တွင် ပြစ်ဒဏ်စီရင်ချမှတ်သည့်အခါတွင် ရန်ကုန်မြို့၊ ရဲအက်ဥပဒေပုဒ်မ ၃၁-က အရ အရေးယူမည့်အစား၊ ခြေချုပ်အမိန့် ချမှတ်သင့်သည်ဟု ထင်မြင်လျှင်၊ ထိုသို့ စီရင်ချမှတ်သည့်ပြစ်ဒဏ် ခံရပြီးနေ့ရက်မှစ၍ တစ်နှစ်ထက်မပိုသည့် ကာလအပိုင်းအခြားအတွက် ထိုသူအပေါ်တွင် ခြေချုပ် အမိန့်ချမှတ်နိုင်သည်။

(၂) အယူခံတွင်လည်းကောင်း၊ အခြားနည်းကြောင့်သော်လည်းကောင်း၊ အဆိုပါပြစ်မှုထင်ရှား စီရင်ခြင်းကို ပယ်ဖျက်လျှင်၊ ပုဒ်မခွဲ(၁)တွင် ပါရှိသည့် အမိန့်မှာ ပျက်ပြယ်စေရမည်။

(၃) အယူခံဝင်ရာတွင်၊ အယူခံတရားရုံးသည် ပုဒ်မ ၁၄၊ ပုဒ်မခွဲ (၁)အရ အောက်ရုံးက ချမှတ်သည့်အမိန့်ဖြစ်သည့်ကိစ္စတွင် ထိုအမိန့်အစား၊ သုံးနှစ် ထိခြေချုပ်အမိန့်ချမှတ်နိုင်သည်။ သို့တည်းမဟုတ် ရာဇသတ်ကြီး အခန်း ၁၇ အရ သုံးနှစ်၊ သို့တည်းမဟုတ် သုံးနှစ်ထက်ပို၍ဖြစ်စေ၊ ထောင်ဒဏ်ထိုက်သင့်သည့်ပြစ်မှုအတွက် ၁၉၄၅ ခုနှစ်၊ ရဲအက်ဥပဒေပုဒ်မ ၃၇ အရ သော်လည်းကောင်း၊ ရန်ကုန်မြို့၊ ရဲအက်ဥပဒေပုဒ်မ ၃၁ - က အရ သော်လည်းကောင်း ၊ အောက်ရုံးက ချမှတ်သည့် အမိန့်ဖြစ်သည့် ကိစ္စတွင် ထိုအမိန့်အတိုင်း တစ်နှစ်အထိ ခြေချုပ်အမိန့် ချမှတ်နိုင်သည်။ သို့ရာတွင် အယူခံတရားရုံးသည် အောက်ရုံးက ချမှတ်သည့်အမိန့်တွင် ဖော်ပြထားသည့်ကာလ အပိုင်းအခြားထက်ပို၍ ခြေချုပ်အမိန့်ကို မချမှတ် စေရ။

၁၅။ ခြေချုပ်ထားရမည် သို့တည်းမဟုတ်ခံဝန်တောင်းဆိုသည်ကာလအပိုင်းအခြား အစပြုခြင်း။

(၁) ပုဒ်မ ၁၁ အရ ခြေချုပ်အမိန့်ချမှတ်ခြင်း ခံရသူသည် သို့တည်းမဟုတ် ပုဒ်မ ၁၂ အရ ခံဝန်တောင်းဆိုသည့်အမိန့်ချမှတ်ခြင်းခံရသူသည် အမိန့် ချမှတ်သည့်အခါတွင်

ထောင်ဒဏ်ချ မှတ်ခြင်း ခံရသူဖြစ်လျှင်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထောင်ဒဏ်ခံနေရသူဖြစ်လျှင် ထိုသို့ ခြေချုပ် ထားရမည့်ကာလ အပိုင်းအ ခြားသည် သို့တည်းမဟုတ် ထိုသို့ တောင်းဆိုသည့် ခံဝန်ကာလအပိုင်းအခြားသည် ထိုသို့ ချမှတ်သည့် ပြစ်ဒဏ်ကုန်ဆုံး သည့်အချိန်မှအစ ပြုစေရမည်။

(၂) အခြားအမှုများတွင် ရာဇဝတ်တရားသူကြီးက လုံလောက်သော အကြောင်းကြောင့် နောက်ကျသောနေ့ရက်ကို သတ်မှတ်ခြင်းမပြုလျှင်၊ အဆိုပါ ကာလအပိုင်းအခြားသည် အဆိုပါ အမိန့်ကို ချမှတ်သည့် နေ့ရက်မှ အစပြုရမည်။

၁၆။ ခံဝန်တွင်ပါရှိရမည့်အချက်များ ။

သူတစ်ဦးတစ်ယောက်အပေါ်တွင် ခြေချုပ်အမိန့်ကိုသော်လည်းကောင်း၊ ထိုသူအား ကောင်းစွာ ကျင့်ကြံနေထိုင်ရေးအတွက် ခံဝန်ချုပ် ချုပ်ဆိုရန် အမိန့်ကိုသော် လည်းကောင်း၊ ချမှတ်ခဲ့သော် ထောင်ဒဏ် ချမှတ်ထိုက်သော ပြစ်မှုကို ကျူးလွန်ခြင်း၊ ထိုသို့ ကျူးလွန်ရန် အားထုတ်ခြင်း၊ ထိုသို့ ကျူးလွန်ရန် အားပေးကူညီခြင်း တစ်ခုခုကို မည်သည့်အရပ်တွင်မဆို ပြုစေကာမူ၊ ခြေချုပ်အမိန့် သို့တည်းမဟုတ် ထိုခံဝန်ကို ဖောက်ဖျက်သည်မည်၏။

၁၇။ ခံဝန်သူများကိုပယ်နိုင်ခွင့်အာဏာ။

(၁) ရာဇဝတ်တရားသူကြီးသည် ပုဒ်မ ၁၂ အရ ဖြစ်သော ခံဝန်သူကို လက်မခံဘဲ ငြင်းပယ်နိုင်သည်။ သို့တည်းမဟုတ် ပုဒ်မ၁၂အရ မိမိကသော်လည်းကောင်း၊ ယခင် ရာဇဝတ် တရားသူကြီးသော်လည်းကောင်း၊ လက်ခံပြီးဖြစ်သော မည်သည့်ခံဝန်သူကိုမဆို ခံဝန်ကိစ္စအလို့ငှာ မသင့်တော်သူဟူသော အကြောင်းပြချက် ဖြင့် ခံဝန်သူအဖြစ်မှ ပယ်နိုင်သည်။

ခြွင်းချက်။ ။ သို့ရာတွင် အဆိုပါ ခံဝန်သူကို လက်ခံရန် ထိုသို့ငြင်းပယ်ခြင်းမပြုမီ၊ သို့တည်းမဟုတ် အဆိုပါ လက်ခံပြီးဖြစ်သော ခံဝန်သူကို ထိုသို့မပယ်မီ၊ အဆိုပါခံဝန်သူသည် သင့်တော်သူဟုတ်သည်၊ မဟုတ်သည်ကို ကျမ်းသစ္စာဆိုစေ၍ စုံစမ်းမှုကို အဆိုပါ ရာဇဝတ် တရားသူကြီးသည် မိမိကိုယ်တိုင်ပြု ရမည်။ သို့တည်းမဟုတ် ထိုသို့စုံစမ်းမှုကို မိမိလက်အောက် ရာဇဝတ် တရားသူကြီး တစ်ဦးဦးအားပြုစေ၍ ထိုစုံစမ်းမှုနှင့် စပ်လျဉ်းသော အစီရင်ခံစာကို တင်သွင်း စေရမည်။

(၂) စုံစမ်းမှုကို မပြုမီ၊ အဆိုပါ ရာဇဝတ်တရားသူကြီးသည် ခံဝန်သူသို့ လည်းကောင်း၊ ထိုခံဝန်သူကို တင်သွင်းလာသောသူသို့လည်းကောင်း ၊ အချိန်မီ နို့တစ်စာပေးရမည့်ပြင်၊ ထိုသို့ စုံစမ်းမှုကို ပြုရာတွင် မိမိရှေ့တွင် တင်ပြသော သက်သေခံလိုရင်းအချက်ကို ရေးမှတ်ရမည်။

(၃) ထိုရာဇဝတ်တရားသူကြီးရှေ့တွင် တင်ပြသော သက်သေခံကို သော်လည်း ကောင်း ပုဒ်မခွဲ(၁)အရ လွှဲအပ်ခြင်းခံရသော ရာဇဝတ်တရားသူကြီးရှေ့တွင် တင်ပြသောသက်သေခံ နှင့်တကွ၊ (အစီရင် ခံစာရှိလျှင် ထိုရာဇဝတ် တရားသူကြီး၏ အစီရင်ခံစာ တို့ကို သော်လည်းကောင်း၊ စဉ်းစားပြီးနောက် ထိုရာဇဝတ်တရားသူကြီးက အဆိုပါ ခံဝန်သူသည် ခံဝန်ကိစ္စအလို့ငှာ သင့်တော်သူမဟုတ်ဟု ယူဆကျေနပ်လျှင် အဆိုပါ ခံဝန်သူကို လက်မခံဘဲ ငြင်းပယ်သည်ဟူသော ၊ သို့တည်းမဟုတ် လက်ခံပြီး ဖြစ်သော ခံဝန်သူအား

ပယ်သည်ဟူသော အမိန့်ကို ချမှတ်ရမည်။ ထိုသို့ အမိန့်ချမှတ်သည့် အကြောင်းပြချက်များကို ရေးမှတ်ရမည်။

ခြွင်းချက်။ ။ သို့ရာတွင် ယခင်လက်ခံပြီးဖြစ်သော ခံဝန်သူအား ပယ်သောအမိန့်ကို မချမှတ်မီ၊ ထိုရာဇဝတ် တရားသူကြီးသည် မိမိသင့်တော်သည်ဟု ထင်မြင်သည့်အတိုင်း ခံဝန်သူက တာဝန်ယူထားသူအား မိမိ၏ ရှေ့သို့လာရောက်စေရန် သမ္မာန်စာထုတ်ဆင့်ရမည်။ သို့တည်းမဟုတ် ထိုသူအား မိမိ၏ရှေ့သို့ ခေါ်ဆောင် လာစေရန် ဝါရမ်းထုတ်ဆင့်ရမည်။

၁၈။ (၁) ခံဝန်မပေးပျက်ကွက်သဖြင့်ထောင်ဒဏ်ပေးခြင်း။ ပုဒ်မ ၁၂ အရ ခံဝန်ပေး ရမည်ဟု အမိန့်ချမှတ်ခြင်းခံရသူသည် ခံဝန်ပေးရမည့် ကာလအပိုင်း အခြား အစပြုသော နေ့ရက်တွင်သော်လည်းကောင်း၊ ထိုနေ့ရက်မတိုင် မီသော်လည်းကောင်း၊ ခံဝန်မပေးလျှင်၊ ထိုသူကို ဤမှ နောင်အဖို့တွင် ဖော်ပြပါရှိသော ကိစ္စမျိုးမှာမှ တစ်ပါးထောင်သို့ ပို့ရမည်။ အကယ်၍ ထောင်၌ ချုပ်ထားပြီးဖြစ်ပါက အဆိုပါကာလအပိုင်းအခြား ကုန်ဆုံးသည့် တိုင်အောင်သော်လည်းကောင်း၊ ထိုကာလ အပိုင်းအခြားအတွင်းတွင် ခံဝန်ပေးစေဟု အမိန့်ချမှတ်သော တရားရုံးသို့ဖြစ်စေ၊ ရာဇဝတ်တရား သူကြီးထံ သို့ဖြစ်စေ၊ ထိုသူက ခံဝန်ပေးသည့်အချိန်ထိ သော်လည်း ကောင်း ထိုသူကို ထောင်ချုပ်၌ထားရမည်။

(၂) စက်ရှင်တရားရုံးသို့မည်သည့်အခါတွင်အမှုတွဲများတင်ပို့ရန်။ ရာဇဝတ် တရားသူကြီးသည် နှစ်နှစ်ထက်ပိုသော ကာလအပိုင်းအခြားအတွက် ခံဝန်ပေး စေဟု ဆိုခဲ့သောသူအား အမိန့်ချမှတ်သောအခါ၌ ထိုခံဝန်ကို မပေးလျှင် ရာဇဝတ်တရားသူကြီးသည် စက်ရှင် တရားရုံးက အမိန့် မချမှတ်မီ ကာလအတွင်း၌ ထိုသူကို ထောင်ချုပ်၌ထားစေဟု ညွှန်ကြားသည့် ဝါရမ်းကို ထုတ်ဆင့်ရမည်။ ထို့ပြင် ထိုအမှုကို စက်ရှင် တရားရုံးသို့ အခွင့်သင့်သည့်အလျောက် လျင်မြန် နိုင်သမျှ လျင်မြန်စွာ တင်ပို့ရမည်။

(၃) စက်ရှင်တရားရုံးသည် ထိုအမှုတွဲများကို စစ်ဆေး၍ မိမိလိုအပ်သည်ဟု ထင်မြင်သော အကြောင်းအချက်များကို သို့တည်းမဟုတ် သက်သေခံကို အဆိုပါ ရာဇဝတ် တရားသူကြီးထံမှ ထပ်မံ တောင်းယူပြီးနောက် မိမိ သင့်တော် သည်ဟု ထင်မြင်သည့် အမိန့်ကို ချမှတ်နိုင်သည်။

ခြွင်းချက်။ ။သို့ရာတွင် ခံဝန်မပေးပျက်ကွက်သည့်အတွက် တစ်ဦးတစ်ယောက် သောသူကို ထောင်၌ချုပ် ထားရန် ကာလအပိုင်းအခြား သတ်မှတ်ထားရှိခဲ့သော် ထိုကာလအပိုင်းအခြားသည် သုံးနှစ်ထက်မပိုစေရ။

(၄) နှစ်ဦးအနက်၊ သို့တည်းမဟုတ် ထို့ထက်ပိုသောသူများအနက် တစ်ဦးဦး အတွက် ပုဒ်မခွဲ(၂) အရ စက်ရှင်တရားသူကြီးထံသို့ တစ်ခုတည်းသော အမှုတွဲကို ဆုံးဖြတ်ရန် တင်ပို့သည့်ကိစ္စ၌ အဆိုပါ နှစ်ဦးထံမှ သို့တည်းမဟုတ် အဆိုပါတို့ထက်ပိုသော သူတို့ထံမှ အဆိုပါအမှုတွဲကို ဆောင်ရွက်နေဆဲအတွင်းတွင် ခံဝန်တောင်းဆိုထားလျှင် ထိုသို့ တင်ပို့ခြင်း၌ ခံဝန်တောင်းဆိုခြင်းခံရသော အဆိုပါ အခြားသူတစ်ဦးဦး ၏အမှုကိစ္စလည်း ပါဝင်စေရမည်။ ထိုအခါမျိုးတွင် ပုဒ်မခွဲ(၂) နှင့် (၃) တို့ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များသည် အဆိုပါ အခြားသူတို့၏ အမှုကိစ္စနှင့်လည်း သက်ဆိုင်စေရမည်။

သို့ရာတွင် ဆိုခဲ့သော သူ့အားထောင်၌ ချုပ်ထား နိုင်သော ကာလအပိုင်းအခြား သတ်မှတ်ထားရှိလျှင် ထိုကာလအပိုင်းအခြားသည် ခံဝန်ပေးစေဟုထိုသူအား အမိန့်ချမှတ် ထားပြီးဖြစ်သော ကာလအပိုင်းအခြားထက်မပိုစေရ။

- (၅) စက်ရှင်တရားသူကြီးသည် မိမိထံသို့ ပုဒ်မခွဲ(၂) အရ သော်လည်းကောင်း၊ (၄)အရသော် လည်းကောင်း တင်ပို့သော အမှုတို့ကို ရာဘက်စက်ရှင် တရားသူကြီးထံသို့ဖြစ်စေ၊ လက်ထောက်စက်ရှင် တရားသူကြီးထံ သို့ဖြစ်စေ၊ မိမိသဘောအတိုင်း လွှဲပြောင်း ပေးပို့နိုင်သည်။ ထိုအခါ အဆိုပါရာဘတ် စက်ရှင်တရားသူကြီးသည် သို့တည်းမဟုတ် အဆိုပါ လက်ထောက်စက်ရှင်တရားသူကြီးသည် ထိုအမှုနှင့် စပ်လျဉ်း၍၊ ဤပုဒ်မအရ စက်ရှင် တရားသူကြီး၏ အာဏာများကို သုံးစွဲဆောင်ရွက် နိုင်သည်။
- (၆) ခံဝန်ကို ထောင်ကြီးကြပ်အုပ်ချုပ်သူအရာရှိအားပေးလျှင်၊ ထိုအရာရှိသည် အမိန့်ချမှတ် ခဲ့သော်လည်းကောင်း၊ ရာဇဝတ်တရားသူကြီးသို့ သော် လည်းကောင်း၊ ထိုကိစ္စကို ချက်ချင်းဆုံးဖြတ်ရန် တင်ပို့ လျက် အဆိုပါ တရားရုံး၏ သို့တည်းမဟုတ် အဆိုပါ ရာဇဝတ်တရားသူကြီး၏ အမိန့်ကို စောင့်ဆိုင်းရမည်။
- (၇) ကောင်းမွန်စွာ ကျင့်ကြံနေထိုင်ပါမည်ဟူသော ခံဝန်ကိုမပေး ပျက်ကွက် သည့်အတွက် ခံရမည်ဖြစ်သော ထောင်ဒဏ်သည် အလုပ်ကြမ်း ထောင်ဒဏ်ဖြစ် စေရမည်။

၁၉။ ခံဝန်မပေး၊ ပျက်ကွက်သည့်အတွက် ထောင်ဒဏ်ခံရ သူတို့ ကို လွှတ်နိုင် ခွင့်အာဏာ။

- (၁) ဤဥပဒေအရ ခံဝန်မပေး ပျက်ကွက်သည့်အတွက် ထောင်ဒဏ်ခံရသူအား သက်ဆိုင်ရာ လူစုကိုဖြစ်စေ၊ အခြားသူတစ်ဦးတစ်ယောက်ကိုဖြစ်စေ၊ ဘေးမဖြစ်စေဘဲ လွှတ်နိုင်သည်ဟု ခရိုင်ရာဇဝတ် တရားသူကြီးက ထင်မြင်လျှင် ထိုသူကို လွှတ်ရန် အဆိုပါ ရာဇဝတ် တရားသူကြီးသည် အမိန့်ချမှတ်နိုင်သည်။
- (၂) တစ်ဦးတစ်ယောက်သောသူက ဤအက်ဥပဒေအရ ခံဝန်မပေး ပျက်ကွက်သည့် အတွက် ထောင်ဒဏ်ခံရသောအခါ၊ ခရိုင်ရာဇဝတ် တရားသူကြီးသည် (မိမိထက်ကြီးမြင့်သော တရားရုံးက ချမှတ်သော အမိန့်မဟုတ်လျှင်) ခံဝန်ငွေကိုဖြစ်စေ၊ ခံဝန်သူဦးရေကိုဖြစ်စေ၊ ခံဝန်နှင့် နေရန် တောင်းဆိုသောအချိန်ကာ လကို ဖြစ်စေ၊ လျှော့သောအမိန့်ကို ချမှတ်နိုင်သည်။
- (၃) ထိုသူအား စည်းကမ်းချက်များမထားဘဲသော်လည်းကောင်း၊ ထိုသူလက်ခံသည့် စည်းကမ်း ချက်များထား၍ သော်လည်းကောင်း၊ လွှတ်ရန် ပုဒ်မခွဲ(၁)အရချမှတ်သော အမိန့်ဖြင့် ညွှန်ကြား နိုင်သည်။

ခြွင်းချက်။ ။ သို့ရာတွင် ချမှတ်သော စည်းကမ်းချက်များသည် ထိုသူ ခံဝန်တောင်းဆိုသည့်ကာလ အပိုင်းအခြားကုန်ဆုံးသောအခါ ပျက်ပြယ်စေ ရမည်။

- (၄) စည်းကမ်းချက်နှင့် လွှတ်ခြင်းအတွက်၊ နိုင်ငံတော်သမ္မတသည် စည်းကမ်း ချက်များကို သတ်မှတ်နိုင်သည်။
- (၅) လွှတ်စေအမိန့်ကို ချမှတ်ခဲ့သော ခရိုင်ရာဇဝတ် တရားသူကြီးက သော်လည်းကောင်း၊ ထို ခရိုင်ရာဇဝတ်တရားသူကြီး၏ ရာထူးတွင် ဆက်ခံဆောင်ရွက်သူကသော်လည်းကောင်း၊

အဆိုပါသူကို လွှတ်ရာတွင် သတ်မှတ်ထားခဲ့သည့် စည်းကမ်းချက်ကို မလိုက်နာဟု ထင်မြင်လျှင် ထိုရာဇဝတ်တရားသူကြီးသည် သို့တည်းမဟုတ် ရာထူးဆက်ခံဆောင်ရွက် သူသည် လွှတ်စေ အမိန့်ကို ပယ်ဖျက်နိုင်သည်။

(၆) စည်းကမ်းချက်နှင့် လွှတ်သောအမိန့်ကို ပုဒ်မခွဲ(၅)အရ ပယ်ဖျက်ပြီး သောအခါ ထိုသူကို မည်သည့်ရဲအရာရှိကမဆို ဝါရမ်းမရှိဘဲ ဖမ်းနိုင်၍၊ ဖမ်းပြီးသည့်နောက် ခရိုင်ရာဇဝတ် တရားသူကြီးရှေ့သို့ တင်ပို့ရမည်။ ထိုအခါထိုသူအား ပဌမဦးစွာ ထောင်ပို့သည့်၊ သို့တည်းမဟုတ် ချုပ်ထားရန်အမိန့်ချမှတ်သည့် ကာလအပိုင်းအခြားအနက်၊ ကျန်ရှိ သေးသော ကာလအပိုင်း အခြားအတွက် မူလအမိန့်ပါ စည်းကမ်းချက် များနှင့်အညီ ထိုသူက ခံဝန်မပေးလျှင်၊ ခရိုင်ရာဇဝတ်တရားသူကြီးသည် ထိုသူကို အဆိုပါ ကျန်ရှိသေးသော ကာလအပိုင်းအခြား ကုန်ဆုံးသည့် တိုင်အောင် ထောင်ဒဏ်ကျခံရန် ရမန်ဖြင့် ပို့နိုင်သည်။ (အဆိုပါ ကျန်ရှိသေးသော ကာလအပိုင်းအခြားသည်၊ လွှတ် လိုက် စဉ် က ထားရှိ သောစည်းကမ်းချက် ကိုဖောက်ဖျက်သော နေ့ ရက် နှင့်၊စည်းကမ်းနှင့် လွှတ်ခြင်းမရှိခဲ့သော လွှတ်ခွင့်ရထိုက်သည့် နေ့ရက်တို့အတွင်း ရှိ ကာလအပိုင်းအခြားနှင့် ညီမျှသော ကာလအပိုင်းအခြားဖြစ်သည်ဟု မှတ်ယူရမည်။) ဤပုဒ်မအရ ထောင်သို့ ရမန်ဖြင့် ပို့ခြင်းခံရသူက အဆိုပါ ကျန်ရှိသေးသော ကာလအပိုင်းအခြား အတွက် မူလအမိန့်ပါ စည်းကမ်းချက်များနှင့်အညီ၊မူလ အမိန့်ချမှတ်သော တရားရုံးသို့ဖြစ်စေ၊ ရာဇဝတ်တရားသူကြီးသို့ဖြစ်စေ၊ ထိုတရားရုံးကို လက်ခံဆောင်ရွက်သော တရားရုံးသို့ဖြစ်စေ၊ ရာဇဝတ်တရားသူကြီး ရာထူးဆက်ခံ ဆောင်ရွက် သူသို့ဖြစ်စေ၊ ခံဝန်ပေးလျှင်၊ မည်သည့်အခါ၌မဆို ပုဒ်မ ၁၇ ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက် များနှင့် မဆန့်ကျင်စေဘဲထိုသူကို လွှတ်ရမည်။

၂၀။ ကောင်းမွန်စွာကျင့်ကြံနေထိုင်ရေးအတွက် ချုပ်ဆိုသည့်ခံဝန်ကို ပယ်ဖျက်နိုင်သော ခရိုင်ရာဇဝတ် တရားသူကြီး၏အာဏာ။

ခရိုင်ရာဇဝတ်တရားသူကြီးသည်လုံလောက်သော အကြောင်းပြချက်များကို ရေးမှတ်ထားပြီးလျှင် မိမိခရိုင်အတွင်း မိမိထက်မကြီးမြင့်သော တရားရုံး၏အမိန့်ဖြင့် ကောင်းမွန်စွာ ကျင့်ကြံ နေထိုင်ရေး အတွက် ဤအက်ဥပဒေအရ ချုပ်ဆိုသည့် ခံဝန်ကို မည်သည့်အခါ၌မဆို ပယ်ဖျက်နိုင်သည်။

၂၁။ ခံဝန်သူတို့ ကို တာဝန် မှ လွှတ် ခြင်း။

(၁) အခြားသူကောင်းမွန်စွာ ကျင့်ကြံနေထိုင်ရေးအတွက် ခံဝန်သူသည် ခရိုင် ရာဇဝတ်တရား သူကြီးထံသို့ဖြစ်စေ၊ နယ်ပိုင်ရာဇဝတ် တရားသူကြီး ထံသို့ဖြစ်စေ၊ ပဌမတန်း ရာဇဝတ် တရားသူကြီးထံသို့ဖြစ်စေ၊ မိမိတို့၏ စီရင်ပိုင်ခွင့်အာဏာ ဒေသန္တရ နယ်နိမိတ်အတွင်း ဤအက်ဥပဒေအရ ချုပ်ဆိုသော ခံဝန်ကို ပယ်ဖျက်စေရန် မည်သည့်အခါ၌မဆို လျှောက်ထား နိုင်သည်။

(၂) ထိုသို့လျှောက်ထားသောအခါ ရာဇဝတ်တရားသူကြီးသည် ခံဝန်သူက တာဝန်ခံသော သူအား မိမိရှေ့သို့ လာရောက်စေရန် သမ္မာန်စာကို ဖြစ်စေ၊ခေါ်ဆောင်လာစေရန် ဝါရမ်းကို ဖြစ်စေ၊ မိမိက သင့်တော်သည်ဟု ထင်မြင်သည့်အတိုင်း ထုတ်ဆင့်ရမည်။

၂၂။ ခံဝန် ၏ကျန်ရှိသေးသော ကာလအပိုင်းအခြားအတွက် ခံဝန်။

ပုဒ်မ ၁၇၊ ပုဒ်မခွဲ (၃) ပါ ခြွင်းချက်အရဖြစ်စေ ပုဒ်မ ၂၁ ၊ ပုဒ်မခွဲ (၂) အရ ဖြစ်စေ၊ ခေါ်ဆောင် လာစေရန် ဝါရမ်း သို့တည်းမဟုတ် လာရောက်စေရန် သမ္မာန်စာထုတ်ဆင့်ခြင်း ခံရသူသည် ၊ ရာဇဝတ် တရားသူကြီးရှေ့သို့ လာရောက် သောအခါ သို့တည်းမဟုတ် ထိုသူကို ခေါ်ဆောင်လာသောအခါ ရာဇဝတ် တရားသူကြီးသည် ထိုသူချုပ်ဆိုခဲ့သော ခံဝန်ကို ပယ်ဖျက် ရမည်။ ထို့ပြင် ခံဝန်၏ ကျန်ရှိသေးသော ကာလအပိုင်းအခြားအတွက် မူလခံဝန်နှင့် တစ်မျိုးတစ်စား တည်းဖြစ်သော ခံဝန်အသစ် ပေးရန် ထိုသူအား အမိန့်ချမှတ်ရမည်။ အဆိုပါ အမိန့်သည် ပုဒ်မ ၁၆၊ ၁၇၊ ၁၈ နှင့် ၁၉ တို့ကိစ္စ အလို့ငှာ၊ ပုဒ်မ ၁၁ အရ ချမှတ်သော အမိန့်ဖြစ်သည်ဟု မှတ်ယူရမည်။

၂၃။ ခြေချုပ်ထားရာ နယ်မြေ အတွင်းဝမ်းစာရာမှီးရေး။

(၁) ခြေချုပ်အမိန့်ချမှတ်နိုင်သည့် တရားရုံးက၊ သို့တည်းမဟုတ် ရာဇဝတ် တရားသူကြီးက တစ်ဦးတစ်ယောက်သောသူသည် ခြေချုပ်ထားရာ နယ်မြေအတွင်း ၎င်း၏ဝမ်းစာကို လုံလောက်စွာရာမှီး နိုင်မည်ဟု ယုံကြည် ကျေနပ်ခြင်းမရှိလျှင် ထိုသူအပေါ်တွင် ခြေချုပ် အမိန့်ကို မချမှတ်ရ။

ခြွင်းချက်။ ။ သို့ရာတွင် အဆိုပါအမိန့်ကို မချမှတ်မီ တရားရုံးသည် သို့တည်းမဟုတ် ရာဇဝတ်တရားသူကြီး သည် ခြေချုပ်ထားရန် ရည်ရွယ်သော နယ်မြေနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ထိုသူ၏ ကန့်ကွက်ချက်ကို ရေးမှတ်၍ စဉ်းစားဆင်ခြင်ရမည်။

(၂) ဤအက်ဥပဒေအရ ခြေချုပ်အမိန့်ချမှတ်ခြင်းခံရသူတစ်ဦးတစ်ယောက်က မိမိတို့ခြေချုပ် ထားရာ နယ်မြေအတွင်း မိမိ၏ဝမ်းစာကို လုံလောက်စွာ မရာမှီး နိုင်ဟု အမိန့် ချမှတ် သည့် တရားရုံးအား သို့တည်းမဟုတ် ရာဇဝတ် တရားသူကြီးအားသော် လည်းကောင်း၊ ခရိုင်ရာဇဝတ် တရားသူကြီး အားသော်လည်းကောင်း မည်သည့်အခါမဆို ယုံကြည် ကျေနပ် အောင်ပြုလျှင်၊ တရားရုံးသည် သို့တည်းမဟုတ် ရာဇဝတ် တရားသူကြီးသည် ထိုသူအား ခြေချုပ်ထားရာနယ်မြေကို ပြောင်းလဲ ရမည်။

၂၄။ ခြေချုပ်ထားရာနယ်မြေကို ပြောင်းလဲနိုင်ခွင့် အာဏာ။

ခရိုင်ရာဇဝတ်တရားသူကြီးသည် ဤအက်ဥပဒေအရ ချမှတ်သည့်ခြေချုပ် အမိန့်ဖြင့် တစ်ဦးတစ် ယောက်သောသူအား ခြေချုပ်ထားရာနယ်မြေကို မည်သည့် အခါမဆိုပြောင်းလဲနိုင်သည်။

ခြွင်းချက်။ ။ သို့ရာတွင် ထိုသူအား မည်သည့်အကြောင်းကြောင့် ထိုသို့ နယ်မြေပြောင်းလဲသင့်ကြောင်း အကြောင်းပြထုချေခွင့် ပေးရမည်။

၂၅။ ခြေချုပ်အမိန့် ရုပ်သိမ်းနိုင်သည့်အာဏာ။

ခရိုင်ရာဇဝတ်တရားသူကြီးသည် မိမိ၏ခရိုင်အတွင်း စီရင်ပိုင်ခွင့်အာဏာရ မည်သည့်တရားရုံးက မဆို ချမှတ်သည့် ခြေချုပ်အမိန့်ကို ရုပ်သိမ်းရန် လုံလောက်သောအကြောင်းရှိလျှင် ထိုအကြောင်းများ ရေးမှတ်၍ မည်သည့်အခါ မဆို ရုပ်သိမ်းနိုင်သည်။

၂၆။ ကောင်းမွန်စွာ ကျင့်ကြံနေထိုင်ရေးအတွက် ခံဝန်ချုပ်အစားခြေချုပ်အမိန့်ချမှတ် နိုင် သည့်အာဏာ။

ကောင်းမွန်စွာ ကျင့်ကြံနေထိုင်ရေးအတွက် ခံဝန်ချုပ် ချုပ်ဆိုစေဟူသော အမိန့်ကို ဤအက်ဥပဒေ အာဏာမတည်မီဖြစ်စေ၊ အာဏာတည်ပြီးနောက်ဖြစ်စေ၊ တရားရုံး တစ်ခုခုက တစ်ဦးတစ်ယောက်သောသူ

အပေါ်တွင် ပုဒ်မ ၁၂ အရ ချမှတ်ထားပြီး ဖြစ်ခဲ့လျှင် ခရိုင်ရာဇဝတ်တရားသူကြီးသည် ထိုခံဝန်ချုပ် ကာလအပိုင်းအခြား မကုန်ဆုံးမီ မည်သည့်အခါမဆို ထိုအမိန့်အစား ခြေချုပ်အမိန့်ကို ချမှတ်နိုင်သည်။

ခြွင်းချက်။ ။ သို့ရာတွင်-

(က) ခြေချုပ်အမိန့်ကာလအပိုင်းအခြားသည် မကုန်ဆုံးသေးသောခံဝန်ချုပ်ကာလ အပိုင်းအခြား ထက်မပိုစေရ၊ ထို့ပြင် -

(ခ) ဤပုဒ်မအရ တစ်ဦးတစ်ယောက်သော သူအပေါ်တွင် မည်သည့် ခြေချုပ်အမိန့် ကိုမျှ ထိုသူအားမည်သည့်အကြောင်းကြောင့် အဆိုပါအမိန့် မချမှတ်သင့်ကြောင်း အကြောင်းပြ ထုချေခွင့် မပေးဘဲ မချမှတ်စေရ။

၂၇။ (၁) အယူခံခြင်း။ မည်သူမဆို ခရိုင်ရာဇဝတ်တရားသူကြီးမှတစ်ပါး အခြား တရားသူကြီး တစ်ဦးဦး၏ခြေချုပ် အမိန့်ချမှတ်ခြင်းခံရလျှင်၊ ထိုအမိန့်ကို ပယ်ဖျက်ရန် ခရိုင်ရာဇဝတ် တရားသူကြီးထံ အယူခံနိုင်သည်။

(၂) ခရိုင်ရာဇဝတ်တရားသူကြီးသည် ပုဒ်မ ၅ အရ ကိုယ်တိုင် အရေးယူသည့် ကိစ္စတွင် ၎င်းအ မိန့်ကို ပယ်ဖျက်ရန် စက်ရှင်တရားသူကြီးထံ အယူခံနိုင်သည်။

၂၈။ သတ်မှတ်ထားသောနယ်မြေနှင့် နယ်နိမိတ် ပြင်ပတွင် တွေ့ရှိသူကိုလည်းကောင်း၊ လာရောက် တိုင်ကြားရန် ပျက်ကွက်သူကို လည်းကောင်းဖမ်းဆီးခြင်း။

ဤအက်ဥပဒေအရ ခြေချုပ်အမိန့်ချမှတ်ခြင်း ခံရသူကို ၎င်းအား ခြေချုပ်ထားရာနယ်မြေပြင်ပရှိ တစ်နေရာတွင် ဤအက်ဥပဒေအရ ပြုသည့် နည်းဥပဒေများဖြင့် ပြဋ္ဌာန်းထားသော ခွင့်ပြုလက်မှတ်မပါဘဲ တွေ့ရှိခဲ့လျှင် သို့တည်းမဟုတ် ၎င်း၏ခွင့်ပြုလက်မှတ်ပါ စည်းကမ်းချက်အရ ခွင့်မပြုသည့်အချိန် သို့တည်းမဟုတ် နေရာတွင် တွေ့ရှိခဲ့လျှင် သို့တည်းမဟုတ် အဆိုပါ နည်းဥပဒေများတွင် သတ်မှတ် ထားသည့် အချိန်၊ နေရာ နည်းလမ်းအတိုင်း ကိုယ်တိုင် လာရောက်တိုင်ကြားခြင်းမပြုဘဲ ပျက်ကွက်ခဲ့လျှင် ထိုသူအား ရဲအရာရှိတစ်ဦးဦးက သော်လည်းကောင်း၊ ကျေးရွာအက်ဥပဒေအရ ခန့်ထားသော ရွာသူကြီး သို့တည်းမဟုတ် ၁၉၅၃ ခုနှစ်ဒီမိုကရေစီ ဒေသန္တရ အုပ်ချုပ်ရေး အက်ဥပဒေ အရခန့်ထားသည့် ကျေးရွာကောင်စီဥက္ကဋ္ဌ၊ သို့တည်းမဟုတ် ကျေးလက်ရဲအမှုထမ်းတစ်ဦးဦးက သော်လည်းကောင်း၊ မြို့များအက်ဥပဒေအရ ခန့်ထား သော သူကြီး၊ သို့တည်းမဟုတ် ၁၉၅၃ ခုနှစ်၊ ဒီမိုကရေစီဒေသန္တရ အုပ်ချုပ်ရေးအက်ဥပဒေအရ ခန့်ထားသည့် မြို့မကောင်စီဥက္ကဋ္ဌ သို့တည်းမဟုတ် အကွက်အုပ် တစ်ဦးဦးကသော်လည်းကောင်း ဝါရမ်း မပါဘဲ ဖမ်းဆီးနိုင်သည်။

၂၉။ နည်းဥပဒေများပြုနိုင်သည့်အာဏာ။

နိုင်ငံတော်သမ္မတသည်၊ အောက်ပါကိစ္စရပ်များအတွက် စည်းမျဉ်းသတ်မှတ်ရန် နည်းဥပဒေများ ပြုနိုင်သည်-

(က) ဤအက်ဥပဒေအရ သူတစ်ဦးဦးအား ခြေချုပ်ထားနိုင်သည့်နယ်မြေနှင့် ထိုသူလိုက်နာ ရ မည့် ခြေချုပ်မျိုး သတ်မှတ် ရန်၊

(ခ) ဤအက်ဥပဒေအရကိုယ်တိုင် လာရောက်တိုင်ကြားရမည်ဟူသော အမိန့်နှင့် သက်ဆိုင်သူက မည့်သူထံသို့၊ မည်သည့်အချိန်နှင့်နေရာတွင်၊ မည်သည့် နည်းလမ်း အတိုင်းကိုယ်တိုင် လာရောက် တိုင်ကြားရန်။

- (ဂ) သက်ဆိုင်သူအား၊ခြေချုပ်ထားရာနယ်မြေမှ ထွက်ခွာသွားခွင့်ပြုသော ခွင့်ပြု လက်မှတ် များထုတ်ပေးရန်၊ထို့ပြင်
- (ဃ) အောက်ပါအချက်များနှင့်စပ်လျဉ်း၍ အဆိုပါခွင့်ပြုလက်မှတ် တစ်ခုခု တွင်ထည့်သွင်းရန် စည်းကမ်းချက်များသတ်မှတ်ရန်-
 - (၁) ခွင့်ပြုလက်မှတ်ရသူ သွားလာခွင့်ရသော နေရာများ၊သို့တည်းမဟုတ် သွားလာခွင့် မရသောနေရာများ။
 - (၂) ခွင့်ပြုလက်မှတ် ရရှိသူက အခါအားလျော်စွာ ကိုယ်တိုင် သွားရောက် တိုင်ကြား ရမည့်သူများ။
 - (၃) ခွင့်ပြုလက်မှတ်ရသူအား၊ခြေချုပ်ထားရာနယ်မြေမှအပ၊ အခြားနေရာ တွင်သွားလာ နေထိုင်ခွင့် ပြုသည့် ကာလအပိုင်းအခြား။

၃၀။ ပြစ်ဒဏ်များ

- (၁) ဤအက်ဥပဒေအရ ခြေချုပ်အမိန့်ချမှတ်ခြင်းခံရသူ မည်သူမဆို၊ထို အမိန့် ကိုဖြစ်စေ၊ ဤအက်ဥပဒေအရပြုသော နည်းဥပဒေများဖြင့် ပြဋ္ဌာန်း ထားသည့် ခွင့်ပြုလက်မှတ်ပါ စည်းကမ်းချက်တစ်ခုခုကိုဖြစ်စေ၊ ဖောက်ဖျက် ခဲ့လျှင်၊ ပဌမတန်း ရာဇဝတ်တရား သူကြီးရှေ့တွင် ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်ခြင်း ခံရကာလ-
 - (က) ပထမအကြိမ် ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်ခြင်း ခံရလျှင်၊တစ်နှစ်ထိ ထောင်ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ၊စီရင်ခြင်း ခံရမည်။
 - (ခ) ဒုတိယအကြိမ် ပြစ်မှုထင်ရှား စီရင်ခြင်းခံရလျှင် နှစ်နှစ်ထိ ထောင်ဒဏ်စီရင် ခြင်းခံရမည်၊ထို့ပြင်
 - (ဂ) နောက်မည်သည့်အကြိမ်မဆိုပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်ခြင်းခံရလျှင်၊ သုံးနှစ်ထိထောင်ဒဏ် စီရင်ခြင်းခံရမည်။
- (၂) ထောင်ဒဏ်ကာလ အပိုင်းအခြားကို ရေတွက်ရာ၌ခြေချုပ်အမိန့်ကာလ အပိုင်း အခြားကို ထည့်သွင်းရေတွက်ခြင်း မပြုစေရ။ ခြေချုပ်အမိန့်အတည်ဖြစ်ရမည့်ကာလ အပိုင်းအခြား ကိုရေတွက်ရာ၌၊ပုဒ်မခွဲ(၁)အရ ချမှတ်သည့် စီရင်ချက်အတိုင်း ကျခံရသော ထောင်ဒဏ် ကာလအပိုင်း အခြားကို ထည့်သွင်းရေတွက်ခြင်း မပြုစေရ။

၃၁။ ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံး ကိုဓဥပဒေသက်ဆိုင်ခြင်း။

ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံးကိုဓဥပဒေပါပြဋ္ဌာန်းချက်များသည်၊ဤအက်ဥပဒေတွင် သီးခြားပြဋ္ဌာန်းထားသည့် ကိစ္စများမှတစ်ပါး အခြားသော ကိစ္စများနှင့် သက်ဆိုင် စေရမည်။

၃၂။ ၁၉၅၇ခုနှစ်၊ခြေချုပ်အက်ဥပဒေကို ဤအက်ဥပဒေဖြင့် ရုပ်သိမ်းလိုက်သည်။

